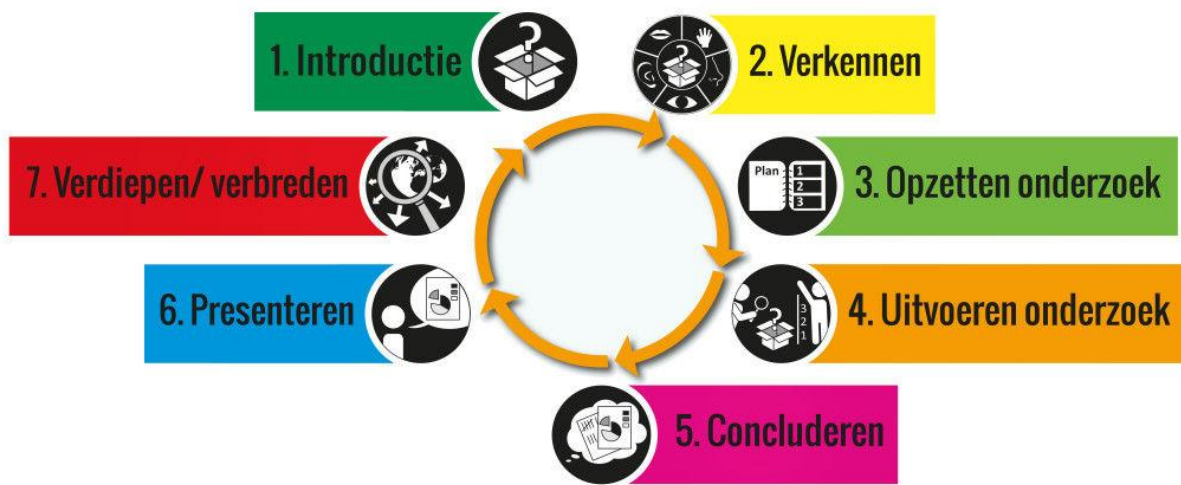

Logboek geschiedenisonderzoek

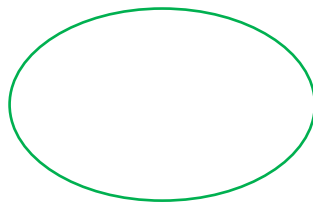
1. Introductie

Stap 1 Introductie en verwondering

Wat verbaasde je bij de introductie? Wat is nieuw aan dit onderwerp?

Wat weten jullie hier al van? Maak samen een mindmap.

2. Verkennen

Stap 2: Het onderwerp verkennen

Waar ben je nieuwsgierig naar? Waar wil je meer over weten?

Welke informatie hebben jullie al?

Welke boeken:

Welke websites:

Welke andere bronnen:

Geschiedenisbronnen zijn bijvoorbeeld:

- spullen van vroeger
- foto's, schilderijen of oude kaarten
- teksten van vroeger, zoals krantenartikelen en dagboeken
- oude filmopnames of muziek en radio-uitzendingen van vroeger

Vragen die zijn opgekomen tijdens de verkenning:

	?
	?
	?
	?
	?
	?

3. Opzetten onderzoek

Stap 3: Jullie onderzoek opzetten

Als je onderzoek doet, maak je onderscheid tussen opzoekvragen en onderzoeksvragen. Van opzoekvragen kun je het antwoord zo vinden (in een boek of op internet). Om een onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden, moet je echt onderzoek doen en meerdere boeken of bronnen met elkaar vergelijken.

Tips voor onderzoeksvragen voor geschiedenis:

1. Vergelijk iets in twee tijden.

Bijvoorbeeld: Wat is hetzelfde (overeenkomst) en wat is anders (verschil) tussen hoe boeren in de Romeinse tijd leefden en hoe boeren in de Middeleeuwen leefden?

Bijvoorbeeld: Wat is hetzelfde gebleven en wat is veranderd op school tussen 100 jaar geleden en nu?

2. Onderzoek hoe verschillende mensen een gebeurtenis of tijd anders beleefd hebben.

Bijvoorbeeld: Waarom wilden mensen in de Middeleeuwse steden graag stadsrechten voor hun stad en kregen ze die meestal ook?

Bijvoorbeeld: Wat waren voor- en nadelen van de komst van fabrieken voor arbeiders (volwassenen en kinderen) en voor fabriekseigenaren?

3. Zoek naar oorzaken en gevolgen van een gebeurtenis van vroeger.

Bijvoorbeeld: Welke problemen kwamen Willem Barentz en zijn bemanning op hun reis naar Indië tegen en hoe hebben ze die opgelost?

Bijvoorbeeld: Hoe heeft de economische crisis van 1929 er mede voor gezorgd dat Hitler in Duitsland aan de macht kwam?

Welke van de vragen die jullie aan het einde van de verkenning hebben opgeschreven is een opzoekvraag en welke is een onderzoeksvraag? Opzoekvragen kunnen wel ook handig zijn om meer over een onderwerp te weten te komen, ook als jullie straks met je onderzoek bezig zijn. Je kunt het lijstje dus steeds aanvullen.

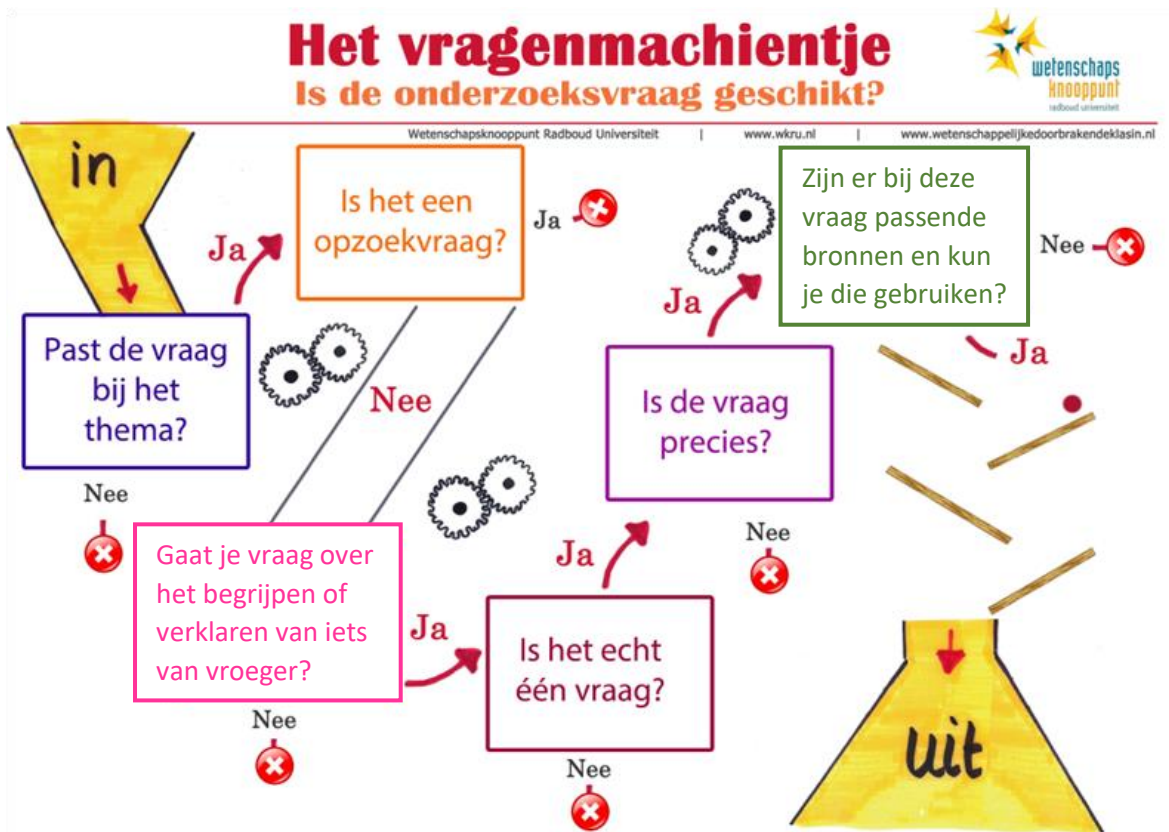
Opzoekvragen	Onderzoeksvragen
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

Hebben jullie nog hulpvragen of dingen die je lastig vindt?

- 1.
- 2.

Kijk nog eens terug naar je ideeën? Welk ideeën vinden jullie het beste? Kun je met de tips voor geschiedenis-onderzoeksvragen één of twee vragen bedenken die je echt moet onderzoeken (waar je dus niet meteen het antwoord op kunt vinden)?

Haal deze vragen door het vragenmachientje. Welke komt het verste? Pas die nog samen aan zodat de vraag helemaal door het vragenmachientje komt.

Aangepast van Wetenschapsknooppunt Radboud Universiteit

Onze onderzoeksvraag is:

Planning van het onderzoek

Wat is jullie plan? Hoe ga je werken? Wat is jullie taakverdeling?

Hoe houden jullie bij wat je doet en ontdekt? Tip: gebruik dit logboek om alles te noteren, ook vragen die jullie hebben voor je juf of meester.

Hoe gaan jullie je onderzoek presenteren?

4. Uitvoeren onderzoek

Stap 4: het onderzoek uitvoeren

Hypothese/voorspelling

Kijk nog eens terug naar je onderzoeksvraag. Wat denken jullie dat het antwoord op deze vraag zal zijn? Dit noem je je hypothese of voorspelling. Schrijf hier jullie hypothese op:

Vaak kun je uit een onderzoeksvraag kleine vragen halen die je helpen om de grote vraag te beantwoorden. We noemen dat deelvragen. Uit welke deelvragen bestaat jullie onderzoeksvraag?

Bijvoorbeeld: bij de vraag *Welke problemen kwamen Willem Barentz en zijn bemanning op hun reis naar Indië tegen en hoe hebben ze die opgelost?* is een deelvraag: *Welke route namen Willem Barentz en zijn bemanning naar Indië?*

Deelvragen:

Welke geschiedenisbron heb je al gekregen? Bijvoorbeeld een oude foto of een schilderij uit die tijd.
→ aanpassen met keuze/lijstje

Welke informatie hebben we nog nodig? Wat begrijpen we nog niet? Waar kunnen we meer informatie vinden?

Werkmoment 1

Dit hebben we gedaan:

Dit hebben we gebruikt en gelezen:

Dit hebben we ontdekt:

Hier hebben we een vraag over of hebben we hulp bij nodig:

Dit hebben we nog nodig (aan informatie of bronnen):

Hiermee gaan we de volgende keer verder:

Werkmoment 2

Dit hebben we gedaan:

Dit hebben we gebruikt en gelezen:

Dit hebben we ontdekt:

**Hier hebben we een vraag over of
hebben we hulp bij nodig:**

**Hiermee gaan we de volgende keer
verder:**

Werkmoment 3

Dit hebben we gedaan:

Dit hebben we gebruikt en gelezen:

Dit hebben we ontdekt:

**Hier hebben we een vraag over of
hebben we hulp bij nodig:**

**Hiermee gaan we de volgende keer
verder:**

5. Concluderen

Stap 5: Het onderzoek afronden en conclusies trekken

Dit hebben we ontdekte tijdens ons onderzoek:

Dit kwam overeen met wat we hadden voorspeld (onze hypothese):

Dit was anders dan we hadden voorspeld (onze hypothese):

Dit is het antwoord op onze onderzoeksvraag:

Tip: vertel in je antwoord ook steeds waarom jullie dit als antwoord kiezen (en dus ook waar je dit gelezen hebt).

Deze bronnen hebben we gebruikt:

6. Presenteren

Stap 6: Jullie onderzoek presenteren

Nu jullie onderzoek is afgerond gaan jullie nadenken over hoe je je ontdekkingen gaat delen met de rest van de klas. Je kunt allerlei manieren van presenteren gebruiken: een powerpoint/prezi of een muurkrant, een maquette of een kaart. Laat bij je presentatie ook de historische bronnen zien die je hebt gebruikt – dat maakt het extra leuk voor degenen die naar je presentatie kijken. Veel plezier!

Benodigheden

Belangrijke dingen voor de presentatie

Aantekeningen

7. Verdiepen/ verbreden

Stap 7: Je eigen kennis verdiepen en verbreden

Bij deze laatste stap van het onderzoek denk je na over wat je nog meer wil weten. Het kan zijn dat je meer over dit ene (jullie eigen) onderwerp wil weten (= verdiepen) of dat je nieuwsgierig bent geworden naar onderwerpen die er vlak bij liggen maar toch anders zijn (= verbreden). Op deze bladzijde heb je de mogelijkheid om vragen die bij je opkomen bij het bekijken van de presentaties op te schrijven. Veel plezier.

Vragen die zijn ontstaan tijdens de presentaties

Antwoorden op de vragen

Evaluatie

Wat ging er goed en wat hebben jullie geleerd?

Wat zouden jullie de volgende keer anders doen?

Dit is goed gelukt en hieraan kun je zien wat goed gelukt is:

Dit is nog niet goed gegaan en vind ik nog moeilijk:

Hoe ging jullie samenwerking? Wat kon elk van jullie goed? Wat heb je van elkaar geleerd?

Dit onderzoekslogboek is een product van de Geschiedeniswerkplaats Amsterdam-Doetinchem-Houten met speciale inzet van Sonja Sengers – de Dongeschool Amsterdam, Janine Verbeeten – RKBS de Vlinder Houten en Job Reuvekamp – OBS 't Montferland 's-Heerenberg.

Voor meer inspiratie zie: www.onderzoekendgeschiedenisonderwijs.nl